

OSCAR

De ramp – een verslag

Rebecca Latté van een afstandje gezien in Parijs. Moest direct terugdenken aan alle fantastische rollen die ze heeft gespeeld, gevaarlijke, kwaadaardige, kwetsbare, aandoenlijke of heldhaftige vrouwen – hoe vaak ben ik wel niet verliefd op haar geworden, bij hoeveel foto's aan de muur ben ik wel niet weggedroomd, in hoeveel flatjes, boven hoeveel bedden. De fenomenale vrouw die op haar hoogtepunt zoveel tieners leerde wat vrouwelijke verleiding is, die nu zo'n lelijk mormel is geworden – tragische metafoor voor een tijdperk dat naar de kloten gaat. Ze is niet alleen oud. Maar ook vadsig, slonzig, haar huid is vettig, ze speelt voor vuil viswijf. Wat een afknapper. Ik heb begrepen dat ze een soort boegbeeld voor jonge feministen is geworden. De internationale van de luizenvlechtjes heeft weer toegeslagen. Verbaast het me? Niks noppes nada. Ik plof in stabiele zijligging op de bank en luister weer naar 'Hypnotize' van Biggie, op repeat.

REBECCA

Beste klootzak,

Ik heb gelezen wat je op je Insta gepost hebt. Je bent net een duif die in het voorbijvliegen op m'n schouder kakt. Goor is

het, en superirritant. Wèh wèh wèh ik ben een huilebalkje dat van niemand aandacht krijgt en ik jank als een chihuahua in de hoop dat iemand me opmerkt. Lang leve de socials: je hebt je *fifteen minutes of fame* gehad. Dat ik je schrijf is het bewijs. Je hebt vast kinderen. Kerels zoals jij planten zich voort, want stel dat de bloedlijn stopt. De stomste onbenullen en grootste nietsnutten, is me opgevallen, voelen zich het meest geroepen om de bloedlijn in stand te houden. Ik hoop dat je kinderen door een vrachtwagen platgewalst worden en dat je ze ziet lijden en dat je niets kan doen en dat hun ogen uit hun kassen ploppen en dat hun angstkreten je elke avond achtervolgen. Ziedaar mijn goede wensen voor jou. En laat Biggie met rust, sneuneus.

OSCAR

Dat hakt erin. Ik heb erom gevraagd. Mijn enige excuus, mevrouw Latté, is dat ik niet had gedacht dat u het zou lezen. Of misschien hoopte ik ergens van wel, maar verwachtte ik het niet echt. Het spijt me. Ik heb de post en de comments verwijderd.

Maar toch, het hakt erin. Eerst was ik in shock. Maar – toegegeven – daarna kon ik er smakelijk om lachen.

Laat het me uitleggen. Ik zat op hetzelfde terras als u, een paar tafeltjes verder, in de rue de Bretagne – ik durfde u niet aan te spreken, maar staarde naar u. Ik denk dat ik me schaamde voor het feit dat mijn gezicht u niets zei, en voor mijn eigen verlegenheid. Anders had ik nooit zulke vreselijke dingen over u geschreven.

Wat ik die dag tegen u wilde zeggen – ik weet niet of u het zich nog kunt herinneren – is dat ik het broertje ben van Corinne, jullie waren in de jaren tachtig bevriend. Jayack is een pseudoniem. Mijn echte achternaam is Jocard. We woonden vlak bij de square Maurice Barrès. Ik weet nog dat u in de Californiëwijk

woonde, in de Donauflat. U kwam toen vaak bij ons thuis. Ik was het kleine broertje, ik bespioneerde u van een afstandje, maar u praatte haast nooit met me. Maar ik zie u nog staan naast mijn autoracebaan, u wilde me met alle geweld laten zien hoe je de autootjes uit de bocht kon laten vliegen.

U had een groene fiets, een racefiets, een jongensfiets. U stal cassettebandjes met tassen tegelijk bij de Hall du Livre en op een dag gaf u me *Station to Station* van David Bowie, want die had u dubbel. Dankzij u luisterde ik op mijn negende naar Bowie. Dat bandje heb ik nog steeds.

Inmiddels ben ik schrijver – hoewel ik niet zo beroemd ben als u heb ik het toch best aardig gedaan en ik heb uw e-mail-adres al een hele tijd. Ik had het opgezocht omdat ik een theatermonoloog voor u wilde schrijven. Ik heb nooit contact durven opnemen.

Het beste.

REBECCA

Jongen, bespaar me je excuses, bespaar me je monoloog, bespaar me alles: niets aan jou interesseert me. Als het je geruststelt: ik ben nog bozer op de zwakzinnige ellendeling die het nodig vond me de link naar jouw tirade te sturen, alsof ik op de hoogte gehouden moet worden van iedere belediging aan mijn adres. Je middelmatige leven boeit me totaal niet. Je hele oeuvre boeit me totaal niet. Niets wat met jou te maken heeft boeit me, behalve je zus.

Natuurlijk herinner ik me Corinne nog. Ik had al jaren niet meer aan haar gedacht, maar toen ik haar naam las kwam alles weer terug, alsof ik een la opentrok. We deden kaartspelletjes in haar kamer, op een slee die als tafeltje dienstdeed. We zetten de luiken open en rookten peuken die ik van mijn moeder had

gepikt. Jullie hadden als een van de eersten een magnetron en daarin smolten we kaas die we dan op crackers smeerden. Ik weet ook nog dat ik haar ben gaan opzoeken in de Vogezen – ze werkte als animatiemedewerker bij een soort paardenboerderij. De eerste keer dat ik in een café kwam was met haar, we stonden met gespeelde nonchalance aan de flipperkast, alsof we niet anders gewend waren. Corinne had een motor – gezien onze leeftijd zal het wel een opgevoerde brommer zijn geweest. Ze rookte Dunhill Red en dronk sneeuwvitjes. Soms had ze het over Oost-Duitsland en de politiek van Thatcher, dingen waarmee niemand in mijn omgeving destijds bezig was.

Ik haatte Nancy, ik denk er bijna nooit aan, en heb sowieso geen heimwee naar mijn jeugd – het verbaast me dat er überhaupt iets kwam bovendrijven uit die tijd, iets positiefs nog wel.

Zeg maar tegen je zus dat ik haar naam heb ingetikt op internet en dat ik niets heb gevonden. Ze zal wel getrouwd zijn en intussen anders heten. Geef haar een knuffel van me. En wat jou betreft: val dood.

OSCAR

Corinne heeft nooit een socialemedia-account aangemaakt. Niet omdat ze technofob is, maar omdat ze een sociopaat is. Ik weet nog dat jij bij ons thuis kwam. En toen werd je een filmster en ik kon er maar niet over uit dat iemand én in onze keuken kon hebben gezeten én haar opwachting kon hebben gemaakt bij de Oscars. Vroeger was beroemd zijn nog niet voor iedereen weggelegd, het was iets voor een heel klein groepje mensen. Ik vond het bizar dat het iemand uit onze wijk overkwam. Ik weet niet of ik het had aangedurfd een uitgever te zoeken voor mijn eerste roman als ik jou niet had gekend. Jij was het bewijs dat mijn familie het mis had: ik mocht wel degelijk dromen. Ik vind

mezelf echt een eikel dat ik zoiets lelijks over jou heb geschreven. Je hebt gelijk, het was een buitengewoon trieste poging om je aandacht te trekken.

Jullie zaten niet op dezelfde school, jij en mijn zus, dus hoe jullie bevriend zijn geraakt weet ik niet. Toen jullie op de basisschool zaten deden jullie niets liever dan voor jullie poppen flats bouwen van grote kartonnen dozen. Het was een hele onderneming en zelfs mijn moeder, die geen greintje fantasie had, liet jullie begaan zonder te klagen dat jullie een zootje maakten van Corinnes kamer. Op een woensdag bracht jij een koelkastdoos mee waarin jullie schoenendozen opstapelden bij wijze van appartementen. De plafonds waren te laag voor barbies, dus hadden jullie de poppen uit mijn moeders collectie gepakt, die op een plank in de woonkamer waren uitgesteld. Toen ze haar Bretonse, Spaanse en Elzasser meisjes ontdekte in jullie flat, verwachtte ik dat ze in woede zou ontsteken. Die herinnering staat in mijn geheugen gegrift omdat het mijn moeder niet lukte boosheid te veinzen. Een soort vrolijkheid kreeg de overhand op haar principes. Ze zei: 'is dat nou nodig', maar voor ze opdracht gaf om de poppen weer in hun plastic omhulsels te doen en de kamer op te ruimen, was ze voor het bouwsel neergehurkt terwijl ze hoofdschuddend zei: 'Hoe is het in godsnaam mogelijk.' Ze mopperde alleen voor de vorm, dat was duidelijk. Wij, haar kinderen, kregen mijn moeder niet vaak aan het lachen. Jij had haar slechte humeur verslagen. Daarna zei ze altijd als ze jou voorbij zag komen op ons tv'tje: 'Weet je nog toen ze met Coco al mijn folklorepoppen van de plank had getrokken als bewoners van hun kartonnen torenflat... ze had pit, dat meisje. En ze was mooi, toen al.'

Ik was nog niet eens oud genoeg om te pimpampetten en ik wist wel dat je mooi was, maar het drong pas echt tot me door aan het eind van een zomervakantie, een paar dagen voordat school weer begon, toen je bij ons thuis kwam en zei: 'Wie zet

er koffie?’ Vanaf die dag was het afgelopen met de poppen. Je was geen klein meisje meer. Je was onherkenbaar.

REBECCA

Zeg, knul, je snapt toch wel dat je niet de eerste bent die me meldt dat ik een stoot ben, of de eerste die opmerkt dat ik beroemd ben...

Maar ik moet zeggen, je bent de eerste die het lef heeft me als vuil te behandelen en dan in één adem te komen aankakken met ‘we komen uit dezelfde wijk, we hebben gedeelde herinneringen’.

In deze fase van de wedstrijd dwingt je domheid respect af. Dat verandert niks: jouw kop kan me nog steeds geen ene fuck schelen. Veel liefs aan je zus, ze was een fenomenale vriendin.

OSCAR

Ik weet niet of je doorhad dat mijn zus op meisjes valt. In die tijd praatte ze daar niet over. Ik zag wel dat ze lomp was, grover dan haar vriendinnen, en ik schaamde me dat ze niet wat beter haar best deed, maar ik verbond er geen conclusies aan. Jaren later waren mijn ouders eens de hele maand augustus in Spanje en ik paste bij hen thuis op de kat. Het was bloedheet en Corinne, die toen al in Parijs woonde, kwam ook logeren omdat ze gebruik wilde maken van de kleine tuin. Ze spreidde een handdoek uit onder de perzikboom, in de schaduw, en lag daar de hele middag te lezen of cd's te luisteren op haar discman. Soms gingen we met de auto naar het zwembad. We hadden nooit een hele vakantie samen doorgebracht. We lieten elkaar met rust, gingen allebei onze eigen gang, maar op een dag vond ze in een doos

in de garage de *Mad Max*-trilogie op videoband, dus we installeerden ons in de woonkamer, deden de luiken dicht en dronken koud bier terwijl we naar Mel Gibson keken. Tussen twee films in, we waren een beetje aangeschoten, vertelde ik haar over het meisje met wie ik ging, en dat ik er geen zin meer in had, maar het niet uit durfde te maken. Corinne luisterde naar me zonder haar gebruikelijke gezeik. Ik zei: ik dwing mezelf om haar te bellen omdat ik weet dat ze er anders een drama van gaat maken maar eigenlijk ben ik blij dat ze werkt want ze verstikt me, ik erger me, ze is best creepy. Ik weet niet waarvoor ik nou zo bang was als ik haar zou zeggen dat het over was. We woonden niet samen. Diep vanbinnen was er de angst dat ik, als ik het met haar zou uitmaken, voor altijd vrijgezel zou blijven, en ik dacht dat je misschien beter een irritante vriendin kon hebben dan voor eeuwig alleen te zijn. Maar dat durfde ik niet hardop te zeggen, dus ik vroeg aan mijn zus hoe zij dat deed, met jongens. Ze had nooit een vriendje. Dat verbaasde me niet. Ze was niet erg mooi, en niet bepaald makkelijk in de omgang. Ik was bang voor haar, en ik dacht dat ze andere jongens misschien ook de stuipen op het lijf joeg.

Zonder aarzelen zei ze: ik heb vriendinnetjes. Zo kwam ze uit de kast. Ze woonde toen al drie jaar in Parijs. Ik dacht: mijn zus is homoseksueel, en het voelde totaal onwerkelijk. In mijn vocabulaire was 'pot' niet eens een scheldwoord. Ik had een heel scala aan negatieve termen om mijn zus mee aan te duiden – maar 'pot' was nooit bij me opgekomen. Ik had me nooit afgevraagd of er echt dat soort vrouwen waren, ik kende ze niet. Corinne dreigde dat ze mijn gezicht zou verbouwen als ik er met iemand over zou praten – ik zei dat ik nooit klikte en zij zei: dat klopt, je weet hoe je je grote bek moet houden, dat heb ik je wel geleerd. Dat vond ze grappig. Ik niet, toen ik klein was kreeg ik een optater zodra ik bij haar in de buurt kwam en ik had liever gehad dat ze daarvoor haar oprechte excuses had aangeboden dan dat ze me er op die zelfingenomen toon aan herinnerde.